BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 54-lea 8 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei } 8 Pagini Nr. 274 Marți 5 Octombrie 1937 P

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Atențiune pentru justiție

Secțiunea penală a Inaltei Curți de casație fixează termenele noilor procese în luna Octombrie. Dar nu în Octombrie 1937, ci în Octombrie 1938.

Iată o situațiune de-adreptul contrară noțiunii de justiție și rostului ei. Căci, una din două. Sau cei condamnați de instanțele de fond sunt vinovați, — și atunci de ce să rămână liberi prea multă vreme, recursul suspendând executarea pedepsei, și de ce să-și poată continua infracțiunile, când starea de arest le-ar înlătura ? Sau ei sunt nevinovați, — și atunci de ce să fie ținuți atâta timp sub o presiune morală nejustificată și dăunătoare existenței lor însăși ?

Nu numai atât. Dar cum rămâne cu exemplaritatea socială, a cărei eficacitate depinde în primul rând de urgența sancțiunilor?

In zadar au fost înnăsprite unele pedepse și au fost create infracțiuni prin noul cod penal, dacă funcțiunea lor s'a încetinit și mai vârtos de cât înnainte de o reformă în care s'a văzut nu numai unificarea legiuirii penale, ci și intensificarea prevenirii și represiunii fraudei și crimei. In zadar au fost reduse completele de judecată dela șeapte la șease magistrați, spre a se putea ține două ședințe pe zi. In zadar s'au trecut anumite procese dela secția penală la celelalte două. In zadar se străduesc judecătorii acestei secțiuni să rezolve cât mai multe cauze și să asigure termene cât mai apropiate. Rezultatele nu sunt mai bune; din potrivă.

Așa dar, cauzele acestei anomalii judiciare și sociale trebue să fie înlăturate prin alte mijloace de cât cele aplicate fără efecte pozitive.

Trebue să se examineze în mod profund capacitatea de judecată a instanței chemate să-și spună ultimul cuvânt în foarte importanta funcțiune de apărare a siguranței statului și a ordinei publice, a vieții și avutului societății, și să nu i se ceară de cât atâta cât este potrivit cu misiunea sa superioară de a judeca bine și repede, două condițiuni, din care nu poate lipsi una fără să se știrbească adânc misiunea justiției represive.

Am făcut aceste observațiuni cu prilejul solemnităților de început al anului judiciar. Ne-am întâlnit adesea în constatări și în preconizări cu parchetul general al instanței supreme. Ce n'am întâlnit însă, este o examinare serioasă a acestei chestiuni de interes deosebit și o înlăturare hotărîtă a cauzelor unei situațiuni care nu mai poate, care nu mai trebue să continue.

O mare contabandă de arme și muniții, descoperită în Belgia

Bruxelles, 2 (Rador). — *O vastă contrabandă de arme și munițiuni destinate probabil Spaniei guvernamentale, a fost descoperită în gara Looz, în apropiere de Tongres.*

Ancheta întreprinsă de polițiile judiciare din Tongres și Liège a dus la arestarea a numeroase persoane.

Se afirmă că mai mulți fabricanți și comercianți de arme din Liège ar fi implicați în această afacere.

In scurt timp sunt de prevăzut numeroase alte arestări.

Alți 17 funcționari sovietici, condamnați la moarte pentru sabotaj

Moscova, 2 (Radio Central).— Ziarul „Pravda" anunță că tribunalul din Leningrad a condamnat ieri la moarte pe 17 funcționri ai întreprinderii chimice „Ochta" din acest oraș. Funcționarii condamnați, cari erau acuzați de sabotaj, au fost imediat executați.

Același ziar anunță că s'au făcut însemnate modificări în legislația sovietică privitoare la reprimarea actelor de sabotaj. Conform acestor modificări, tuturor celor acuzați de acest delict nu li se comunică vina decât cu 24 ore înainte de judecată, iar cei condamnați la moarte sunt imediat executați, fără drept de apel.

Funcționarii întreprinderii chimice „Ochta" erau acuzați că au provocat mai multe explozii, de pe urma cărora au murit și au fost răniți mai mulți lucrători și că lucrau din indemnul poliției secrete germane.

Incăerare între marinari italieni și francezi la Shanghai

Shanghai, 2 (Rador). — *O încăerare s'a produs azi între un grup de marinari francezi și un grup de marinari italieni, care se urcaseră pe pontoane, pe cheiul concesiunei internaționale, urmând a fi îmbarcați pe vasele de război respective.*

In timp ce marinarii italieni strigau: „Eviva il Duce", marinarii francezi răspundeau strigând: „Vive la France!".

Deoarece încăerarea amenința să devină generală, garda anumită din concesiunea franceză, întărită mai apoi cu detașamente de voluntari ruși, a intervenit despărțind pe beligeranți. Dealtfel aceștia începuseră să se potolească, atențiunea lor fiind chemată în altă parte și anume la un raid pe deasupra orașului, executat de aviația japoneză. Fiecare din ei căutând să se pună la adăpost, marinarii italieni și francezi au uitat motivul inițial al disputei.

Un tun japonez tras de soldați pe o șosea din împrejurimile Shanghaiului.

Important consiliu de miniștri francez sub președinția d-lui Lebrun

Măsuri pentru înlăturarea crizei monetare.— Politica externă.— Ordinea publică și disciplina socială

Paris, 2 (Rador). — Consiliul de miniștri s'a întrunit azi dimineață la castelul Rambouillet, sub președinția d-lui Lebrun, președintele Republicii.

La ora 12 și 45, deliberările consiliului nu luaseră sfârșit. D. William Bertrand, subsecretar de stat la președinția consiliului, a părăsit sala în care s'au întrunit membrii guvernului, și a citit reprezentanților presei următorul comunicat :

După ce ministrul de finanțe a făcut o expunere asupra situației financiare, în special asupra stării pieții schimburilor, consiliul de miniștri a adoptat în unanimitate următoarea declarație :

„Consiliul constată că nici un motiv tehnic nu îndreptățește acțiunea recentă de speculă în legătură cu moneta franceză. Bugetul a fost echilibrat. Tezaurul statului este ușurat, iar apropiata scadență din Octombrie este asigurată fără ca statul să fie nevoit a face apel la resursele puse la dispoziția sa de Banca Franței. Situașia financiară a Franței este deci sănătoasă.

Pe planul economic rămâne să se suprime sau să se reducă deficitul balanței comerciale prin sporirea producției. In acest scop guvernul a ordonat o anchetă ale cărei rezultate trebuesc puse în aplicare repede și energic, astfel cum a afirmat de curând președintele consiliului de miniștri.

Astfel situația financiară și economică n'ar putea explica dificultățile pieții schimburilor. Aceasta este însă influențată în mod grav de cauze psihologice și politice. Svonurile răspândite și exploatate, care determină neincrederea deținătorilor de capitaluri sunt în primul rând în legătură cu încordarea internațională, cu temerile de a vedea renăscând agitația socială, cu îndoelile pe cari le crează sforțarea guvernului de a obține colaborarea lucrătorilor și patronilor pentru organizarea muncii, cu agitațiile continue și cu atentatele săvârșite pe teritoriul nostru și în sfârșit cu sentimentul că stabilitatea guvernului ar putea fi amenințată de alegerile cantonale.

Convins de necesitatea urgentă de a aduce remedii energice crizei monetare și respingând orice idee de control al schimburilor, consiliul de miniștri socotește că salvarea monetei nu poate rezulta decât din voința unanimă a națiunii de a-și apăra prosperitatea printr'o mare sforțare de muncă, disciplină și unire. Interpret al acestui sentiment național, consiliul afirmă acordul său unanim asupra următoarelor hotărîri :

1. Guvernul confirmă împotrivirea sa absolută la orice măsură de control a schimburilor, de constrângere sau de autarhie și voința sa de a rămâne credincios libertății monetare și politicii exprimată prin acordul tripartit din 1936, care unește Franța cu marile democrații Marea Britanie și Statele Unite.

2. Guvernul va menține ferm politica de pace urmată de 15 luni cu continuitate și succes de d. Delbos, atât în numele guvernului Blum cât și în numele actualului guvern.

De acord cu Marea Britanie, guvernul speră să obțină din partea altor țări, așa cum o face el însuși, respectarea neintervenției în afacerile interne ale Spaniei. Guvernul va continua să apere cu hotărâre interesele vitale ale Franței, străduindu-se în același timp să mențină și să dezvolte relațiile sale pacifice cu toate celelalte națiuni.

3. Consiliul de miniștri aprobă declarațiile făcute de președintele consiliului în fața comisiunii de anchetă asupra producției și dă mandat primului ministru și ministrului muncii de a-i supune decretele necesare pentru aplicarea concluziilor acestei comisiuni, în scopul accelerării producției, fie prin raționalizarea întreprinderilor fie prin modificări în regimul muncii, în condițiile prevăzute de legea din 21 Iunie 1936, privitoare la săptămâna de 40 ore.

4. Guvernul reamintește tuturor cetățenilor necesitatea de a se menține ordinea publică și disciplina socială. El face mai cu seamă apel la patroni și lucrători pentru ca în regimul de arbitraj echitabil al conflictelor, pe care îl organizează puterile statului, ei să renunțe definitiv la orice manopere și la toate ilegalitățile — violarea contractelor colective sau a libertății de sindicalizare, ocuparea uzinelor sau alte fapte pe cari autoritățile sunt hotărâte să nu le lase a se produce din nou.

5. In ce privește agitațiile săvârșite de unii străini pe pământul Franței, consiliul aprobă propunerile de curând expuse de președintele consiliului de miniștri și cari sunt actualmente puse la punct de ministrul de interne, în scopul de a se exercita supravegherea și reprimarea indispensabilă împotriva agitatorilor străini, oricine ar fi ei.

6. In sfârșit, convinși de necesitatea unei acțiuni continue pentru succesul sarcinii pe care o întreprinde, guvernul afirmă că politica definită în prezenta declarație nu poate fi pusă în cauză prin apropiatele alegeri cantonale".

CONTROLUL IN COLONII

Consiliul de miniștri, a hotărît, în urma propunerii miniștrilor de afaceri străine și interne, desemnarea d-lui Albert Sarraut, ministru de stat, cu exercitarea controlului și coordonării administrațiilor din Algeria, Tunis și Maroc.

INTERVENȚIA STRAINA IN SPANIA

In cursul consiliului de miniștri, d. Delbos a făcut o dare de seamă asupra negocierilor întreprinse de Franța și Marea Britanie spre a se pune capăt intervențiilor străine în Spania și situației cari rezultă din aceste intervenții. Membrii guvernului au felicitat pe d. Delbos pentru străduințele sale.

Consiliul a luat sfârșit la ora 13 și 30.

Expulzarea străinilor indezirabili

Paris, 2 (Rador). — In cursul consiliului de miniștri, d. Marx Dormoy, ministru de interne, a informat consiliul asupra măsurilor referitoare la repatrierea refugiaților spanioli.

D. Dormoy a făcut cunoscute membrilor guvernului și dispozițiile luate pentru expulzarea din Franța a străinilor indezirabili.

In sfârșit, ministrul de interne a adus omagii poliției franceze pentru zelul și curajul de care a dat dovadă cu prilejul recentelor atentate dela Paris.

Vânătoare regală în Ardeal

Bistrița, 2 Octombrie

Azi, Sâmbătă, a fost în com. Cusuiu lângă Bistrița din jud. Năsăud, o vânătoare regală, organizată pe teritoriile d-lui dr. Tudor Dan și al reuniunii vânătorilor din Bistrița.

Au participat la vânătoare: M. S. Regele Carol II, A. S. Principele Friedrich de Hohensolern, baron Halberg, maior von Kramon, colonel Spiess, maior Radu aghiotant regal și prefectul județului Năsăud, d. prof. I. Partenie.

S'au împușcat 5 urși; doi de către M. S. Regele.

„EUROPA CENTRALĂ IN 1937"

In numărul cu data de 25 Septembrie a. c., „Le Temps" a publicat un articol sub titlul: „Europa centrală 1937", semnat de d. Louis de Vienne, fost ministru al Franței, la Budapesta.

D. Louis de Vienne este cunoscut maghiarofil și partizan al revizuirii tratatului dela Trianon.

El consideră cauza Ungariei demnă de a fi sprijinită, de oarece „nedreptatea"(?) ce i s'a făcut în 1920, de conferința păcii, merită o reparație prin modificarea actualelor sale frontiere.

De astă dată, în articolul din „Lè Temps", d. Loius de Vienne nu atacă chestia revizuirii tratatului dela Trianon, ci expune situația din Austria, Ungaria și țările Micii Ințelegeri, sub forma unui dialog între d-sa și „omul dela Dunăre".

Iată cum s'ar prezenta situația, după expunerea fostului ministru al Franței din Budapesta, bazată pe „note" și observațiuni subiective:

In Austria: *„pacea presei" între Viena și Berlin. Vizita d-lui Guido Schmidt la Berlin (Septembrie) și întrevederea sa amicală cu d. Goering.*

Conferința d-lui Guido Schmidt, la Viena, în care a declarat că „placa turnantă" austriacă nu este blocată în sensul nord-sud și poate fi acordată în toate sensurile, afară de cele ce conduc la ideologii contrarii poporului său.

In Ungaria: *Vizita d-lui von Neurath la Budapesta (Iunie). D. von Neurath vorbește de colaborarea încrezătoare a celor două națiuni și a amicilor lor. Numeroase asociații care, sub titluri diverse și sub direcția d-lui Marton, Mecser, contele Alex. Festetics, contele Fidel Palffy, Ștefan Balogh, Csillerg, Boesvermenyi, Ladislau Endre și alții, — înfeodați în național-socialism — contează peste 120.000 membri, fără să socotim simpatizanții.*

Minoritățile germane sunt și ele înfeodate într'un „Landeskreis Ungarn" al partidului național-socialist german.

Se notează apoi, propaganda directă germană prin apeluri, broșuri, ziare locale (43) și propaganda indirectă, dar simțită, prin „cavaleria Sf. Gheorghe".

Ungaria este dispusă ca să normalizeze raporturile cu Mica Ințelegere, rezervându-și principiul revizuirii, prin aranjamente cu privire la chestia minorităților ungare și a recunoașterii egalității de drepturi (în materie militară).

In concluzie, d. Louis de Vienne vrea să spună că în Europa centrală „ofensiva germană este generală" și că se exercită pretutindeni, servindu-se da „antibolșevism" și mai ales de „antisemitism", ca și când apărarea împotriva acțiunii primejdioase a iudeo-comuniștilor n'ar fi impusă de interesele naționale ale statelor și de siguranța lor proprie.

Câteva chestiuni însă, n'au fost atinse de d. Louis de Vienne: dacă Ungaria este revizionistă și de aceea se sprijină pe axa Roma-Berlin, pentru ce d-sa este partizanul revizuirii tratatului dela Trianon?

Dacă comunismul este un pericol pentru civilizația europeană și siguranța statelor naționale, el nu trebue să fie combătut? Atunci pentru ce d-sa pretinde că anticomunismul este de esență național-socialistă germană?

Dacă evreii, în majoritatea lor, sprijină prin presă, băncile și organizațiile lor oculte, mișcarea revoluționară comunistă, pentru ce d-sa consideră combaterea acestor elemente primejdioase, ca antisemitism întreținut de propaganda național-socialistă germană?

—oxo●oxo—

Starea de asediu și cenzura, in Brazilia

Rio de Janeiro, 2 (Rador). — **In urma recentului complot comunist descoperit în Brazilia, în toate provinciile s'a proclamat astăseară starea de asediu. Imunitatea parlamentară a fost suspendată și censura presei a fost introdusă. Poliția face numeroase arestări printre suspecți.**

Controlul in Mediterana

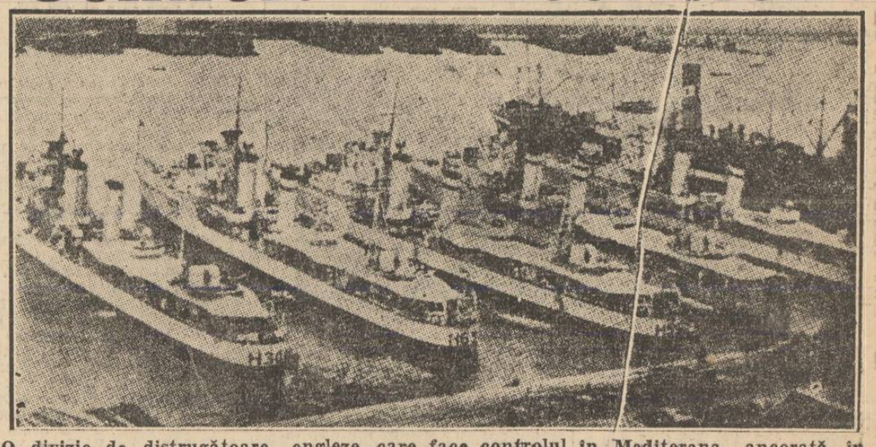

O divizie de distrugătoare engleze, care face controlul în Mediterana, ancorată în portul Oran

Colet cu obuze

Paris, 2 (Rador). — S'a stabilit că pachetul cu bombe găsit în gara Austerlitz aparținea unui inginer. Acesta împachetase câteva obuze de încercare, pe care voia să le transporte la vagonul de bagaje, în loc de a le lua cu sine în compartiment.

Obuzele urmau să fie transportate la Bourges, unde trebuiau să se facă trageri de artilerie demonstrative, spre a se stabili puterea lor de pătrundere prin plăcile blindate.

—oxo●oxo—

Noul primar al Londrei d. Harry Twyford (la stânga), eșind dela Guildhall după ce a fost investit.

—oxo●oxo—

FILME

— Mâine e ziua ta.

— Ce frumos din partea ta că ții deja minte.

Cele 85 chilograme se așază pe genuchii pirpirii ai lui Segălică, și, după sforțările necesare, cele două nasuri în chip de cobiliță îngăduesc un sărut.

Madam Segălică îl mângâe pe vârful urechii și-i șoptește insinuant:

— Zi-mi ce ai să-mi cumperi?

— Am să-ți fac o surpriză.

— Care?

— Dacă e surpriză, nu trebue să știi.

Segălică știe că tovarășa sa suspină adesea după un papagal, care i-ar ține de urât, când gătește în bucătărie bunătățile, ce-i măresc zilnic diametrul.

Convins că este mai prudent taifasul cu o pasăre de cât cu cine știe cine, și sensibil la ideia că papagalul va semăna cel puțin la nas cu stăpânii săi, el întreabă pe negustor:

— Ai unul care să vorbească mult, frumos și politicos?

— Il vezi pe acesta? Se prezintă bine, nu? Iți dau hârtie la mână că trebue să-l rogi ca să tacă. In ce privește educația, se poartă ca o fată de pension — dinnainte de război.

A douazi, madam Segălică jubilează. Dansează cu papagalul în brațe și exclamă în fața soțului încântat de succesul său :

— Mare mahăr ești tu

Apoi, îl așează cu grijă, ca pe un sugaci, în colivia aurită, și întreabă:

— Vorbește?

— O să rămâi uimită... O să-l rogi ca să tacă, zic zou!... Și ce politicos este!... A fost numai la case mari...

Și retrăgându-și brusc dintre zăbrelele coliviei vârful nasului, salutat cu o sgârietură de piciorul musafirului cu pene în culorile curbuceului, Segălică îl poftește să debuteze:

— Zi tu ceva la papa și la mama!

Madam Segălică în admirație așteaptă cu mâinile împreunate pe piept.

Papagalul, după ce îi privește nedumerit de manifestația entuziastă, strigă:

— Jos ovreii!... Jos ovreii!

Rezemându-se de peretele unde aterisase din sferele iluziilor, ea se răstește la Segălică, încremenit:

— Ce-ai făcut?... Prima oară când te-a tras cineva pe sfoară, vânzându-ți un papagal antisemit?!

Don José

Generalul Gamelin este oaspetele nostru

D. general Gamelin, șeful Marelui Stat Major al armatei franceze și vice-președintele comisiunii apărării naționale, e oaspetele nostru.

Sol al Franței nepieritoare; reprezentant strălucit prin virtuțile și calitățile lui ostășești, al armatei sale glorioase, — admirabil instrument pus în serviciul dreptului și al păcii, — generalul Gamelin vine într'o țară, nu numai amică și aliată, dar într'o țară ce a fost, este și va fi totdeauna alături de patria sa iubită și respectată.

Poporul român, strâns legat sufletește de poporul francez, prin originea latină, prin cultură, prin continuitatea intereselor și a scopurilor pacifice ale politicii lor; ca și prin luptele ce le-au susținut și sacrificiile ce le-au făcut în timpul marelui război pentru aceeași cauză a dreptului și a civilizației, știe ce înseamnă și în împrejurările grele de astăzi, solidaritatea și colaborarea, bazate pe forțele materiale și morale puse în serviciul apărării patrimoniului lor strămoșesc și al asigurării și menținerii păcii în cadrul tratatelor aplicate.

Misiunea militară franceză, de sub conducerea generalului Berthelot, care în timpul războiului a colaborat cu mult încercata noastră armată, a binemeritat recunoștința noastră; apoi vizitele ce le-au făcut după încheerea păcii, în România unificată în frontierele sale etnice, marii comandanți ai armatei franceze, făuritorii victoriei, mareșalii Joffre și Foch, urmată azi de aceea a generalului Gamelin, ce reprezintă

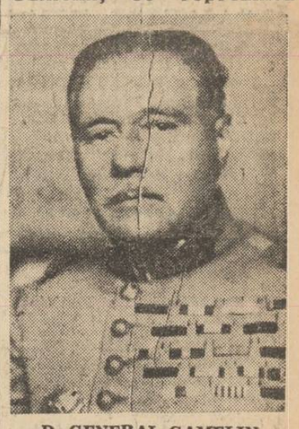

D. GENERAL GAMELIN

aceeaș tradiție, doctrină și înălțime de concepții în arta militară, cu acelea ale iluștrilor săi predecesori, confirmă și întăresc existența unor legături trainice între două națiuni și două armate, în cadrul marilor interese europene și al principiilor ce sunt la baza Europei de drept.

Contrabandă de cărți maghiare

Sighet, 2 Oct.

In Maramureș, afară de desele contrabande cu țesături de mătasă, și bumbac, încălțăminte, amorse, etc. se mai trec, peste Tisa, și cărți de propagandă maghiară, scrise în limba maghiară. Aceste cărți și reviste ungurești sunt puse la dispoziția ungurilor revizioniști din județ, al căror gând este îndreptat și acum spre Budapesta. Astfel, zilele trecute, un soldat grănicer din compania Sighet, a observat un contrabandist trecând prin Tisa din Cehoslovacia în România, cu un sac în spinare. Observând că este urmărit de grănicieri, a aruncat sacul și a fugit. Gheorghe Borcaniuc, fiind într'o grădină din apropiere, s'a dus să ia sacul, dar a fost prins de grănicer. Impreună cu cele 80 de volume de cărți adventiste, tipărite în limba maghiară, Borcaniuc a fost înaintat companiei de grăniceri Sighet.

Acord între polonezi și Senatul din Danzig

Varșovia, 1 Oct. (Radio Central).— *Atitudinea energică a guvernului polon față de acțiunea național-socialistă impotriva populației polone din Danzig evidențiaztă în primul rând prin amenințarea că industria va evita portul Danzig, a făcut pe d. Greiser, președintele Senatului din Danzig să dea înapoi.*

D-sa a avut o conferință cu deputații poloni din Dieta Danzigului, promițându-le că va lua măsuri de îndreptare și recunoscând că populația polonă din orașul Liber a fost lezată în anumite cazuri.

Intrunire pentru boicotarea produselor japoneze, la New-York

New York, 2 (Rador). — O mare întrunire a fost organizată aseară la Madison Square Garden — în vederea boicotării produselor japoneze — de către „Liga americană contra războiului", de „Liga antifascistă" și de „Amicii poporului chinez".

Organizatorii reuniunii s'au adresat „Federației Americane a Muncii" cerându-i să refuze orice colaborare la transportarea produselor japoneze și a celor cari sunt trimise în Japonia.